

Inleiding Gerard Oonk, 26 mei 2010, 14.30-15.15

Overhandiging Actieplan 'Van Werk naar School' aan Minister Verhagen

Geachte minister Verhagen, geachte aanwezigen,

Graag wil ik een wat zeggen over de inhoud van de handleiding voor bedrijven om kinderarbeid te bestrijden en hoe deze tot stand is gekomen.

Enkele jaren geleden zijn we als campagne Stop Kinderarbeid begonnen om onze ervaringen en die van onze partners te bundelen op het gebied van kinderarbeid énn maatschappelijk verantwoord ondernemen. De eerste versie is aan een groot aantal deskundigen uit bedrijfsleven, vakbonden, maatschappelijke en internationale organisaties voorgelegd. Dat leverde vaak nuttige aanvullingen op die de handleiding heeft verbeterd. Het document komt dus voort uit de praktijk en wordt breed ondersteund.

Er zijn overigens naast de Nederlandse ook Engelse, Spaanse, Duitse, Italiaanse en Tsjechische versies van de handleiding.

De tijd is te kort om op alle 18 aanbevelingen in te gaan, dus zal ik er kort acht uitlichten, waarbij ik direct de ondernemers aanspreek.

Stel een goede gedragscode op

Dat lijkt vanzelfsprekend maar dat blijkt het niet te zijn. Leg in het beleid of de gedragscode van uw onderneming vast dat alle vormen van kinderarbeid worden bestreden die door de International Arbeidsorganisatie in haar verdragen zijn verboden. Deze verdragen zijn door 4 van de 5 landen geratificeerd.

Neem kinderarbeid op in uw contracten met leveranciers

Doe dat ook bij leveranciers verderop in de productieketen. Ga tot waar de echte problemen zitten, en beperk u niet tot de eerste leverancier. En wees mede verantwoordelijk voor de controle en een goede uitvoering daarvan.

Zorg dat kinderen naar school kunnen

Als u op het spoor komt van kinderen die direct of indirect voor u werken, zorg dan dat zij naar gratis en voltijds dagonderwijs worden begeleid. Het is niet verantwoord het kind gewoon weg te (laten) sturen, zoals vaak gebeurt. Het kind kan dan in een slechtere situatie terecht komen.

Geen gevaarlijk werk door kinderen tot 18 jaar

Kinderen van 14/15 tot 18 jaar mogen op grond van de ILO verdragen alleen veilig werk doen. Zorg ervoor dat kinderen tot 18 jaar geen werk doen dat door de overheid, vakbonden en werkgevers als gevaarlijk wordt beschouwd.

Neem maatregelen tegen discriminatie

Kinderen uit gediscrimineerde groepen zijn die vaak in de meerderheid bij kinderarbeid en soms zijn extra maatregelen nodig. Bijvoorbeeld voor kinderen van migranten, inheemse volken en de zogenoemde 'onaanraakbaren' in India.

Leef ook de andere arbeidsrechten na

Combineer de bestrijding van kinderarbeid met naleving van andere ILO arbeidsnormen. Dit zijn onder meer: (1) het recht op vrije organisatie in een vakbond en collectieve onderhandelingen met de werkgever, (2) geen dwangarbeid, en (3) geen discriminatie in werk en beroep.

Betaal een leefbaar loon

Betaal uw leveranciers zodanig dat zij geen goedkope kinderen gaan inhuren in plaats van volwassenen. Maar zorg er tegelijk voor dat die werknemers een 'leefbaar loon' en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden krijgen.

Werk samen met andere organisaties

Zoals lokale overheden, vakbonden en plaatselijke organisaties. Vooral voor bedrijven met in een uitgebreide keten is het lastig om het alleen te doen. Beter is een coalitie van partijen zoals die bestaan voor steengroeven, cacao, tabak, katoen, kleding, koffie, thee en bloemen.

Ik zou zeggen: sluit u aan en doe mee.

Minister Verhagen. Mevrouw Jongerius vroeg u de handleiding te verspreiden onder ondernemers. Mag ik daar alvast een voorstel voor doen: de handleiding zou door alle Nederlandse ambassades onder de aandacht van daar actieve Nederlandse bedrijven kunnen worden gebracht. Wij hopen op uw medewerking.

Gerard Oonk

Directeur Landelijke India Werkgroep